

Uitnodiging en programma Aansprekend besturen

Maandag 26 mei 2014

Deze uitnodiging is bedoeld voor bestuurders, leden van de raad van toezicht en de leden van de medezeggenschap van onderwijsinstellingen en van vertegenwoordigende organisaties.

Hoe staat het ervoor met het onderwijsbestuur? Wat gaat er goed, en wat kan beter? En vooral hoe? Dagvoorzitter Ruben Maes neemt ons mee in deze vragen op de eerste dag van het onderwijsbestuur. Het ministerie van OCW organiseert deze dag in nauw overleg met vertegenwoordigende organisaties van de onderwijssectoren, leerlingen, studenten, ouders en toezichthouders.

Prof. dr. Edith Hooge (Tilburg University) opent de dag met de presentatie van een essay dat zij speciaal voor deze dag heeft geschreven. In haar essay neemt zij de staat van het onderwijsbestuur onder de loep. Haar voordracht zal de rest van de dag de rode draad in onze gesprekken vormen.

Het thema van de dag is, bewust ambigu, *aansprekend besturen*. Dat aansprekend besturen moet op alle niveaus plaatsvinden. Natuurlijk, in eerste instantie bij het bestuur van een school of instelling. Maar ook bij de medezeggenschap, de Raad van Toezicht en de externe stakeholders. Als het goed is, spreken die elkaar aan en houden ze elkaar scherp. Tegelijk inspireren zij elkaar – door te werken met of aan een visie op goed onderwijs. Een visie die aanspreekt. Op goed bestuurde instellingen zijn kracht en tegenkracht met elkaar in balans, krijgen afwijkende meningen niet alleen een stem maar worden ze ook serieus genomen.

Uw kennis en ervaring zijn belangrijk voor het welslagen van deze bijeenkomst, die bijdraagt aan de kwaliteit van ons onderwijs. Ik hoop u daarom op de bijeenkomst te mogen begroeten.

Vriendelijke groet,

Hans van der Vlist

Secretaris-generaal ministerie van OCW

Praktische informatie

“Aansprekend bestuur”, de 1e eerste dag van het Onderwijsbestuur wordt georganiseerd in het congrescentrum MeetingDistrict, Blokhoeve 2a 3438LC Nieuwegein. Dit congrescentrum is bereikbaar met de sneltram vanaf CS Utrecht en heeft uitgebreide parkeermogelijkheden.

Graag verwelkomen we van elke instelling een delegatie van bestuurders, toezichthouders en leden van de medezeggenschap (gezamenlijk maximaal 5 personen).

U kunt zich tot en met 18 mei 2014 digitaal inschrijven voor deelname aan deze eerste ‘Dag van het Onderwijsbestuur’ via de volgende link [Aanmelden](#). Aan de deelname zijn geen kosten verbonden.

Om een beeld te krijgen over de belangstelling voor de verschillende workshops, wordt bij uw aanmelding gevraagd om twee workshops aan te geven die uw bijzondere interesse hebben. Bij de ontvangst vanaf 12.00 uur kunt u kiezen voor deelname aan twee workshops.

Voor de conferentie is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar, die worden toegewezen op volgorde van inschrijving.

Vragen over deze bijeenkomst kunt u mailen naar Onderwijscongres@minocw.nl of voorleggen via de telefoonnummers 070-412 2549 (Anita Schilperoot) en 070 412 3659 (Peter Schooneman).

Het programma op hoofdlijnen:

- 12.00 – 13.00 uur** Ontvangst met lunch en open gesprekstafels
- 13.00 – 14.15 uur** Plenair gedeelte
  - Onderwijslezing door prof. dr. Edith Hooge
  - Reacties van de voorzitters van sectororganisaties en de minister van OCW, mw. dr. Jet Bussemaker
- 14.15 – 15.15 uur** Eerste ronde workshops
- 15.30 – 16.30 uur** Tweede ronde workshops
- 16.40 – 17.00 uur** Lezing - Een andere kijk op het onderwijsbestuur
- 17.00 – 18.00 uur** Gelegenheid om met een drankje en hapje de dag af te sluiten

Overzicht van workshops

1 Bestuur en toezicht op onderwijskwaliteit

Hoe stuur je en houd je toezicht op onderwijskwaliteit en vooral op de moeilijk meetbare aspecten daarvan?

2 Toezicht dat prikt

Hoe voer je “lastige gesprekken” met bestuurders, toezichthouders en leden van de medezeggenschap? Hoe bewaak je ieders rol en verantwoordelijkheid terwijl je toch doorvraagt en ongemak veroorzaakt?

Een oefening in gesprek aan de hand van praktijkdilemma’s.

3 Goede buur of verre vriend: relatie intern – extern toezicht

Hoe kunnen intern en extern toezicht elkaar aanvullen? Hoe verhoudt zich dat tot toezicht op besturen dat de Inspectie uitoefent? Wie grijpt in als de interne governance niet op orde is?

4 Aansprekende medezeggenschap

Hoe organiseer je stevige medezeggenschap binnen een school of instelling? Hoe maak je medezeggenschap aantrekkelijk voor docenten, leerlingen, studenten en ouders? Hoe zorg je voor een goede, informele cultuur van feedback en elkaar aanspreken?

5 Intern toezicht met oog voor de maatschappij

Hoe houd je in bestuur, toezicht en medezeggenschap oog voor publieke belangen? Hoe organiseer je verbindingen met maatschappelijke partners?

6 Naar een lerende cultuur: hoe bereik je die?

Goed bestuur bewijst zich vooral als zich incidenten (dreigen) voor (te) doen. Hoe kun je leren van bijna-fouten? En hoe kun je dat leren onderdeel maken van de cultuur van een school of instelling?

Presentatie op grond van eerste resultaten van onderzoek naar goede praktijken.

7 Risico’s managen: hoe doe je dat?

Hoe voorkom je fouten? Wat heb je nodig om goed vooruit te kijken en risico’s tijdig te signaleren?

8 Schaal, complexiteit en goed onderwijsbestuur?

Hoe organiseer je goed onderwijsbestuur in grote instellingen? Hoe beheers je complexiteit?

9 Goed bestuur in samenwerkingsverbanden

Hoe realiseer je bestuurlijke verantwoordelijkheid in samenwerkingsverbanden? Hoe houd je als intern toezichthouder en vanuit de medezeggenschap zicht op de gevolgen van samenwerkingsverbanden voor scholen of instellingen?

10 Besturen voorbij codes, regels en structuren: gedrag en integriteit

Hoe kun je sturen en toezicht houden op basis van collectieve ambities in plaats van structuren en procedures? Hoe voorkom je de regelreflex?

11 Omdat de raad het vraagt: informatie delen met toezicht en medezeggenschap

Welke informatie deel je tussen bestuurders, medezeggenschap en interne en externe toezichthouders? Hoe zorg je voor de juiste informatie met goede timing?

De workshops worden verzorgd door onder meer:

- Prof. dr. Goos Minderman, hoogleraar Public Governance en Public Law aan de Vrije Universiteit
- Mw. drs. Karin Doms, medeoprichter en bestuurslid van Platform voor Innovatie in Toezicht en toezichthouder in de zorgsector en volkshuisvesting
- Mw. mr. Hanske Plenge, medeoprichter van Platform voor Innovatie in Toezicht, toezichthouder in de cultuursector
- Prof. dr. Victor Bekkers, hoogleraar openbaar bestuur aan de Erasmus Universiteit en onder meer auteur van ‘Ouderbetrokkenheid bij schoolbeleid’
- Prof. dr. Bram Steijn, hoogleraar HRM in de publieke sector aan de EUR en onder meer auteur van ‘Educational Governance: Strategie, ontwikkeling en effecten’
- Eduard Schmidt, vice-voorzitter van de LSVb
- Mw. dr. Karen van der Wiel, programmaleider onderwijs bij het CPB
- drs. Hans de Hoog, auteur ‘De Toezichthouder. Praktijkvoorbeelden van opportunistisch bestuur en falend toezicht’. Eigenaar van de Governanceboxx
- Mw. drs. Monique Vogelzang, hoofdinspecteur VO/MBO/HO bij de Inspectie van het Onderwijs